

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM

Rendészettudományi Doktori Iskola

TÉZISFÜZET

dr. Veprik Zita Judit

A rendészeti korrupció elleni küzdelem kriminalisztikai eszközei, különös tekintettel a megbízhatósági vizsgálatra

Kézirat lezárva: 2023. augusztus 19.

Témavezető:

Dr. Hautzinger Zoltán r. ezredes
egyetemi docens

Budapest, 2023.

TARTALOM

ÉRTEKEZÉS AKTUALITÁSA, TUDOMÁNYOS PROBLÉMA MEGFOGALMAZÁSA	3
KUTATÁSI HIPOTÉZISEK	4
KUTATÁSI CÉLKITŰZÉSEK	4
KUTATÁSI MÓDSZEREK	5
AZ ELVÉGZETT VIZSGÁLATOK BEMUTATÁSA FEJEZETENKÉNT	7
ÖSSZEGZETT KÖVETKEZTETÉSEK	9
ÚJ TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK	11
AJÁNLÁSOK A KUTATÁSI EREDMÉNYEK GYAKORLATI HASZNOSÍTHATÓSÁGÁRA	12
A SZERZŐ TÉMÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ PUBLIKÁCIÓS JEGYZÉKE.....	18
A DOKTORJELÖLT SZAKMAI-TUDOMÁNYOS ÉLETRAJZA.....	20

*„– Nehéz dolog – tűnődött ő hangosan –
Mindenik nehéz. Elfogadni is nehéz,
el nem fogadni is nehéz...”
(Móricz Zsigmond: Rokonok, 1932)*

ÉRTEKEZÉS AKTUALITÁSA, TUDOMÁNYOS PROBLÉMA MEGFOGALMAZÁSA

A korrupció elleni fellépés kérdésköre valamennyi fejlett államban foglalkoztatja az állami szerveket és a kutatókat egyaránt. Az utóbbi évtizedekben hangsúlyossá vált a korrupció megelőzése és felderítése érdekében felhasználható bűnüldözési eszközök és módszerek kidolgozása és alkalmazása. A jelenség súlyos gazdasági, társadalmi, politikai, morális, szociális problémákat okoz, és olyan működési rendet alakíthat ki, amely kívül esik a jogszabályi keretek között meghatározható mechanizmusokon, pontosan kimutatható hátrányt okozva mindazoknál a szereplőknél, akik e normál működési rend szerint kívánnak érvényesülni. Azokban az országokban, ahol a korrupció magas méreteket ölt, ott az állam és a közösség érdekei egyre inkább háttérbe szorúlnak az egyéni érdekekkel szemben. Ennek hatására az állami szervekbe vetett bizalom gyengül, mivel funkciójukat nem tudják megfelelően betölteni, az általánosan kötelező jogszabályok érvényre juttatását nem képesek biztosítani.

A korrupció egyik speciális fajtája a rendészeti korrupció, amely azért érdemel kiemelt figyelmet, mivel a bűncselekmény egyik elkövetője olyan hatósági személy, akinek épp a szabályok betartatása, a közbizalom fenntartása a feladata. A rendészeti munka hatósági jogalkalmazási szerepe miatt más állami szervekhez képest fokozottabb módon tud beavatkozni a természetes vagy jogi személyek egyes jogi viszonyaiba. Ennél fogva tevékenységükhöz jelentősebb szubjektív érdeksérelem is fűződik, így nem túlzás azt állítani, hogy korrupció szempontjából a rendészeti szervek képviselőjében eljáró személyek a veszélyeztetettebb körbe tartoznak. A rendészeti korrupció súlyos következményei, valamint a korrupciós bűncselekményekre jellemző nagy látencia miatt nemcsak e sajátos korrupció-típus állami és társadalmi következményeinek a feltárása elengedhetetlen, hanem e jelenség elleni konkrét bűnüldözési (kriminalisztikai) fellépés egyes eszközeinek meghatározása is. Annak érdekében, hogy a rendészeti korrupció mérséklődjön, mind a megelőzés, mind pedig a felderítés hatékonyságát növelni kell, valamint sajátos eszközöket is igénybe kell venni. Több országban alkalmazzák az ún. megbízhatósági vizsgálatot, más néven integritástesztet, a prevenció és a korrupt viselkedést tanúsító személyek kiszűrése érdekében. Olyan jogintézményről beszélünk, amelyet a rendészeti szférában vezettek be külföldön és hazánkban is. Magyarországon ugyanakkor 2021. január 1-jétől már az egészségügyi dolgozók vonatkozásában is alkalmazzák.

Az integritásteszt minden országban viták keresztüzeben áll, amelynek során esetenként létjogosultságát is megkérdőjelezzik.

A rendészeti korrupció elleni hatékony fellépéshez többféle eszköz, módszer egyidejű alkalmazása szükséges. Meggyőződésem szerint mind a speciális, mind a generális prevenciót szolgálja a korrupciós bűncselekmények minél eredményesebb felderítése, a látencia csökkentése, a szigorú, következetes ítéletek meghozatala. A tudományos probléma lényege pedig abban áll, hogy bár a korrupciós jelenségek több megközelítésben is kutatás tárgyát képezik napjainkban, azonban nem folynak részletes kutatások a rendészeti korrupció felderítésének kriminalisztikai fejlesztési lehetőségeinek témakörében. Ennek a hiátusnak a – legalább részbeni – pótlása érdekében tartom fontosnak egy tudományos igényű, a rendészeti korrupció specialitásait messzemenően figyelembe vevő, a megbízhatósági vizsgálatra is kiterjedő, a hagyományos és a modern kriminalisztikai eszközök lehetséges felhasználását széleskörűen vizsgáló, ajánlásokat, javaslatokat megfogalmazó, a lehetséges fejlesztési irányokat felvázoló kutatás végrehajtását. A megbízhatósági vizsgálatot kizárólag a rendészet tekintetében kutatom, tekintettel arra, hogy a dolgozat célja a rendészeti korrupció vizsgálata.

KUTATÁSI HIPOTÉZISEK

1. A megbízhatósági vizsgálat elsősorban a kisztílu korrupciós cselekmények megelőzésére és felderítésére alkalmas. A nagy horderejű, szervezett elkövetési magatartást tanúsítókkal szemben a leplezett eszközök hozhatnak eredményt.
2. Ha a megbízhatósági vizsgálatok jogi korlátai nem változnak - amely viszont jogbiztonsági szempontból aggályos lenne -, akkor továbbra sem lesznek alkalmasak a szervezett elkövetőkkel szembeni fellépésre, mivel ezek a személyek hosszabb távra kialakított kapcsolatrendszerüket használják fel a deliktumok véghezvitelére.
3. Ha a jelenlegi szervezetrendszer, a hatáskörök megoszlása nem változik, a szervezetek közös stratégiát nem alkotnak, akkor a rendészeti korrupció elleni fellépés sikeressége nem nőhet, mivel az ügyészség nem tudja időszerűen feldolgozni az ügyeket.

KUTATÁSI CÉLKITŰZÉSEK

Elismerve az integritásalapú eszközök fontosságát, elsősorban a korrupciós bűncselekmények felderítését, bizonyítását szolgáló kriminalisztikai eszközöket vizsgálom. A kutatás megalapozása érdekében elemezni kívánom a rendészeti korrupció fogalmát, jellemzőit. Vizsgálom a rendészeti korrupciós bűncselekmények megelőzésében, felderítésében hatáskörrel, feladatokkal rendelkező szervezeteket, tevékenységüket, valamint az általuk

alkalmazható eszközöket, módszereket. Annak érdekében, hogy a rendészeti korrupciós cselekményeket hatékonyan lehessen megelőzni, felderíteni, alkalmazkodni kell az ilyen jellegű bűncselekmények sajátos környezetéhez és előfordulási lehetőségeihez. Ennélfogva olyan felderítési eszközökre, módszerekre kell fókuszálni, amelyek célzottan alkalmasak az egyébként leplezett és konspirált körben elkövetett korrupciós cselekmények detektálására.

A kutatás kezdetén végrehajtott előzetes forráselemzés, valamint gyakorlati tapasztalataim alapján elterveztem, hogy egy kvalitatív és egy kvantitatív, rendszerező jellegű kutatást végzek. Ennek során vizsgálom a rendészeti korrupció kriminalisztikai felderítésére vonatkozóan jelenleg hazánkban és külföldön használt eszközök, módszerek hatékonyságát. A megszerzett ismeretek felhasználásával célkitűzésem volt, hogy a magyarországi felderítésnek kriminalisztikai fejlesztésére adekvát megoldási javaslatokat adjak, amelyek alkalmazhatóak a gyakorlatban, illetve alapját képezhetik további tudományos kutatások elvégzésének. Javaslatokat kínálok fel a jogalkotási és a jogalkalmazási gyakorlat számára, de szervezetfejlesztési következtetéseket is le kívánok vonni.

Általános stratégiai célom a rendészeti korrupció specialitásainak áttekintése, a jelenség elleni fellépés kriminalisztikájának kutatása, ezen belül a megbízhatósági vizsgálat szerepének, alkalmazási területeinek, előnyeinek és hátrányainak feltérképezése, valamint további fejlesztési lehetőségek megfogalmazása.

Személyes célom a hazánkban és külföldön alkalmazott kriminalisztikai eszközök, valamint a legjobb gyakorlatok (best practices) elemzésének, illetve a külföldön eredményes módszerek hazai felhasználási lehetőségei vizsgálatának összefoglalása, és a gyakorlatban is hasznosítható formában történő feldolgozása, javaslatok megfogalmazása. Ezen keresztül szeretném elérni, hogy a rendészeti szervek állományában minél kisebb arányban teljesíthessenek szolgálatot korrupció magatartást tanúsító személyek, és ezáltal az egyéni, a társadalmi biztonság szavatolása megvalósuljon.

Az elért eredmények ismeretében kell megfogalmazni mindazokat az ajánlásokat, eszközöket, módszereket, amelyek a rendészeti korrupció felderítését hatékonyabbá teszik, ami ösztársadalmi érdek.

KUTATÁSI MÓDSZEREK

Kutatásom során megismertem a korrupció, ezen belül is különösen a rendészeti korrupció hazai és külföldi szakirodalmát, valamint a jelenséghez kapcsolódó magyar és külföldi

jogszabályi rendelkezéseket, a jelenség felderítésére alkalmazott nyílt és titkos kriminalisztikai eszközöket. Elemeztem a hazai és a külföldi büntető anyagi- és eljárásjogi, ezen belül a katonai büntetőjog jogszabályi rendelkezései közötti különbségek okait, hatását. A kutatás kezdetén szükségesnek éreztem megismerni a rendészet, a kriminalisztika és a kriminológia legfontosabb elméleti tételeit. Ez képezte a vizsgálat alapját, amely lényeges kiindulópontot, iránymutatást jelentett a teljes kutatás során.

A külföldi kitekintés érdekében elsősorban Németország, valamint Románia vonatkozó jogszabályi rendelkezéseit, kutatói által készített elemzéseket, tanulmányokat dolgoztam fel, továbbá a munkám során megismert német és román szakemberek tapasztalatait, véleményét kértem ki.

Vizsgáltam hazánkban a korrupciós bűncselekmények miatt indult büntetőeljárások adatait. Elemeztem elrendelt és lezárult rendészeti korrupciós büntetőeljárások iratait, a megállapított tényállásokat. Kutattam, hogy a vizsgált ügyekben a rendészeti korrupció felderítése milyen kriminalisztikai eszközzel történt, melyek bizonyultak eredményesnek. Fontosnak tartottam részletesen megismerni a rendészeti korrupció elleni küzdelemben résztvevő, feladatokkal rendelkező szervezetek, intézmények rendeltetését, hatáskörét, hatékonyságát, mindezekből eredően e szervezetek fejlesztési lehetőségét, azok irányát, az elmúlt években történt szervezeti átalakítások hatásait.

Céлом volt felmérni a hazánkban viszonylag új jogintézmény, a megbízhatósági vizsgálat elrendelésének feltételeit, eredményességét a lezárult ügyek elemzése, értékelése révén. Ennek során statisztikai adatokat elemeztem, más országokban hatályos jogszabályokat, a jogintézmény gyakorlati tapasztalatait kutattam.

A gyakorlati tapasztalatok, tanulságok, megállapítások vizsgálata szélesíti a téma iránt érdeklődők látókörét. Ennek megfelelően jogeseteket elemeztem. Ez a módszer segített megismerni a megbízhatósági vizsgálatokkal kapcsolatosan felvetődött „gyerekbetegségeket”, anomáliákat. A rendészeti korrupciós bűncselekmények miatt indult eljárások iratainak tanulmányozása révén nagyobb rálátást kaptam a tárgykörben jelentkező nehézségekre, szakmai buktatókra.

Interjúkat készítettem¹ a rendészeti korrupciós bűncselekményekben eljáró Nemzeti Védelmi Szolgálat (NVSZ), a Központi Nyomozó Főügyészség (KNYF) munkatársaival, a rendőrség több állományilletékes parancsnokával, a rendőrségen dolgozó fegyelemkezelő munkát végző személyekkel. Ennek keretében választ kaptam arra a kérdésre, hogy milyen hatékonyságúnak tartják a rendészeti korrupció felderítésére jelenleg alkalmazott eszközöket, szervezeteket, illetve milyen más eszközök, módszerek bevezetését, szervezeti változtatásokat tartanak szükségesnek. A beosztott rendőri állomány körében kérdőíves² módon kutattam az egyes szakterületek korrupciós kockázatait, a korrupciós cselekmények elkövetésének lehetséges, ismert módszereit, a felderítés eszközeire vonatkozó javaslatokat.

AZ ELVÉGZETT VIZSGÁLATOK BEMUTATÁSA FEJEZETENKÉNT

Az első fejezetben egyfajta módon definiáltam a rendészeti korrupciót, valamint bemutattam a jellemzőit, lehetséges negatív hatásait. A társadalom által elvárt, jól működő rendészeti szervek csak úgy tarthatók fent, ha a rendészeti korrupció megelőzésére, felderítésére kiemelt hangsúlyt fektetünk. Ez csak úgy valósulhat meg, ha a témában kutatásokat hajtunk végre, amelyek során fókuszálunk a rendészeti szervek állományát érintő korrupciós tevékenységek kialakulásának okaira, megelőzésének, felderítésének lehetőségeire.

A második fejezetben két ország korrupciós helyzetét, valamint a rendészeti korrupció elleni fellépésük lényeges elemeit mutattam be, amely jelentős eltéréseket mutat. Németországban a korrupció szintje alacsony, amelyhez igazodnak a korrupcióellenes eszközök, módszerek, intézmények. A rendészeti dolgozók illetménye, valamint ezzel párhuzamosan a rendészeti dolgozók társadalmi megítélése is jelentősen meghaladja a hazánkban, vagy Romániában megszokottat. Egyértelműen megállapítható azonban, hogy ezek nem elegendőek a korrupció elleni küzdelemben, és nem teremtenek kellő alapot arra, hogy ne hozzanak létre külső kontrollt, független szervezeteket a rendészeti korrupció megelőzése és felderítése érdekében.

A harmadik fejezetben ismertettem a rendészeti korrupció megelőzésében, felderítésében résztvevő szervezetek tevékenységét, a közöttük megvalósuló együttműködést, amely megfelelő alapot biztosít a hatékony és eredményes fellépésre, azonban a szervezetek fejlesztésének szükségességét indokolt rendszeresen vizsgálni. Bemutattam, hogy milyen nehézségek állnak fenn a szervezetek együttműködésében, közös fellépésükben. Ismertettem,

---

¹ A kutatást dr. Balogh János r. altábornagy, rendőrségi főtanácsos, az ORFK vezetője a 29000/51-55/2021.ált. számon engedélyezte.

² A kutatásra dr. Balogh János r. altábornagy, rendőrségi főtanácsos, az ORFK vezetője engedélyt adott, amely a 06000/14970/2021.ált. számú iratban iktatásra került.

hogy a rendészeti korrupciós bűncselekmények esetében a katonai büntetőeljárás, azaz az általánostól eltérő szabályok alkalmazása milyen pozitív hatásokat gyakorol az eljárás lefolytatására.

A negyedik fejezetben a kriminalisztika szerepét vizsgáltam a rendészeti korrupció elleni küzdelemben. Ez az interdiszciplináris tudomány széles eszköztárat kínál a bűncselekmények, azon belül pedig a rendészeti korrupció felderítéséhez, bizonyításához, emellett pedig bűnmegelőzési célt is szolgál. Az eredményességhez pedig kreatív, innovatív gondolkodás is kell, hiszen e nélkül hosszú távon nem lehet hatékony a hatóságok fellépése semmilyen bűncselekmény vonatkozásában. A nehezen felderíthető korrupciós bűncselekmények esetében a krimináltaktika szakszerű alkalmazása elengedhetetlen. A krimináltechnika dinamikusan fejlődik, és egyre több felderítési és bizonyítási lehetőséget kínál a bűnfelderítő, bűnüldöző szervezeteknek. Amikor számba vesszük a lehetőségeket, rá kell döbbernünk arra, hogy a korrupciós deliktumoknál, bár az átlagosnál vitathatatlanul kevesebb krimináltechnikai eszközhöz nyúlhatunk, azok alkalmazása döntő bizonyítékot szolgáltat az elkövetők felderítéséhez, illetve felelősségre vonásához. A korrupciós bűncselekmények felderítése, bizonyítása tettenérés, vagy operatív tevékenységből származó bizonyíték nélkül rendkívül nehéz.

Az ötödik fejezetben a rendészeti korrupció elleni küzdelemben a hazánkban még viszonylag nemrég bevezetett jogintézmény, a megbízhatósági vizsgálat szabályait, jogi problémáit, statisztikai adatait, a felmerülő nehézségeket mutattam be. A fejlesztési lehetőségek felvázolása érdekében széleskörű külföldi kitekintést alkalmaztam. Az intergításteszteket több országban alkalmazzák, azonban szabályozásukban jelentős különbségek vannak. A különböző integritástesztek két nagyobb típusát különböztettem meg: a keményvonalas (hard) és a puhavonalas (soft) szabályozásúakat, valamint bemutattam ezeknek a fontosabb jellemzőit. A megbízhatósági vizsgálatok ugyan jelentős generális preventív hatást töltenek be, de emellett kiemelt feladatuk, hogy egyfajta, sajátos kriminalisztikai eszközként alkalmasak korrupciós bűncselekményt potenciálisan elkövető személyek kiszűrésére is, ezáltal speciális prevencióra is. A jogintézmény bevezetésének célja a hivatásra alkalmatlan személyek kiszűrése, a szervezet megtisztulásának biztosítása.

A hatodik fejezetben gyakorlati példákon keresztül mutattam be, hogy milyen nehézségek merülhetnek fel a rendészeti korrupció elleni küzdelemben. Ennek során elemeztem a

szervezetek közötti együttműködés jelentőségét, a katonai büntetőeljárás szerepét, előnyeit, a megbízhatósági vizsgálatok végrehajtásának esetleges hibáit, nehézségeit.

Kvantitatív és kvalitatív kutatást is végrehajtottam, amelyek eredményeit a hetedik fejezetben ismertettem. A kérdőíves vizsgálat eredményei érdekes képet mutatnak arról, hogyan látja a végrehajtó állomány a korrupció visszaszorítására bevezetett eszközöket és hogyan látja saját magát. Kijelenthető, hogy a vizsgált állomány mind a rendőrség, mind a határrendészeti szakterület iránt igen elkötelezett, munkájukra büszkék, egyenruhájukat, hivatásukat tisztelik. Az állomány kellő visszatartó erőnek érzi a büntetőjogi szankciókat és a szilárd erkölcsi tartást. A válaszokból ugyanakkor az tapasztalható, hogy az állomány tagjai a korrupciós cselekményeket nem egyértelműen utasítják el. A lefolytatott interjúk alapján is megállapítható, hogy a rendészeti szervek állományának korrupciós veszélyeztetettsége elsősorban attól függ, hogy milyen gyakran kerülnek döntési helyzetbe, milyen gyakran érintkeznek állampolgárokkal és döntéseiknek milyen súlya, milyen jogkövetkezménye van. Az interjúalanyok egyetértettek abban, hogy a leplezett eszközök jelentik a leghatékonyabb és szinte az egyetlen lehetőséget a korrupció eredményes felderítésében.

ÖSSZEGZETT KÖVETKEZTETÉSEK

E dolgozat kiinduló tétele, hogy a rendészeti tevékenységek során szinte korlátlan a korrupciós magatartásra csábító alkalmak száma. A korrump viselkedésnek személyben rejlő és körülményektől függő okai és feltételei egyaránt vannak. Természetesen ezek nem függetlenek, kölcsönhatásban vannak egymással, hiszen a körülmények befolyásolják a rendészeti dolgozó magatartását, ő pedig hatással van környezetére. Az emberek életét befolyásoló döntések, a hivatásra jellemző titkosság hozzájárul a korrupciós helyzetek kialakulásához.

A rendészeti korrupció kutatása során elért eredmények segítenek feltérképezni a kockázatokat, megelőzni a korrupciós cselekmények elkövetését, csökkenteni a látenciát. A rendészeti korrupció más deliktumokhoz képest számos sajátossággal rendelkezik, és ezzel együtt olyan speciális következményei vannak, melyek jelentős károkat okoznak az élet szinte valamennyi területén. Ezeknek a negatív hatásoknak a mérséklése csak a rendészeti korrupció eredményes kezelésével történhet, melyhez a jelenség törvényszerűségeinek, ok-okozati kapcsolatainak, a különböző kezelési módszereinek elemzése nélkülözhetetlen.

A rendészeti korrupció felderítésében és megelőzésében az MI alkalmazása (pl.: prediktív elemzés, adatfeldolgozás, digitális nyomkövetés, hang- és szövegfeldolgozás) hatékony

segítséget nyújthat. Ez azonban csak akkor valósulhat meg, ha ehhez széleskörű szakmai ismereteken alapuló megfelelő emberi döntések is társulnak.

Kijelenthető, hogy a megbízhatósági vizsgálat magyarországi bevezetése segíti a rendészeti korrupció elleni küzdelmet. A jogintézmény hatékonyságának vizsgálata során figyelembe kell venni, hogy a célzott állomány tekintetében nemcsak realizálásra alkalmas, hanem egyfajta prevenciót is szolgál. A jogintézmény pozitív hatásai mellett azonban hangsúlyozni kell, hogy alkalmazása szükségszerű és indokolt, de a rendészeti korrupció elleni fellépésben „csak” egy a többi elengedhetetlenül szükséges eszköz mellett. Így nem pótolja például a titkosszolgálati eszközökkel végrehajtott eljárásokat, a folyamatos, következetes függetlenített- és parancsnoki ellenőrzést és az integritásalapú eszközök használatát.

A statisztikai adatok alapján megállapítható, hogy a kapcsolatfelvétellel zárult ügyek aránya alacsony, amelyet emelni szükséges, hiszen a büntetőszolgálat tagjait a jogalkotó azért ruházza fel ilyen jogokkal, hogy eredményesen lépjen fel a korrumpált tisztviselőkkel szemben. Ehhez viszont elsősorban nagyobb arányú kapcsolatfelvételre van szükség. A szervezett elkövetési magatartást tanúsítókkal szemben ez a jogintézmény kisebb eredménnyel kecsegtet sajátos jellemzői miatt. A megbízhatósági vizsgálatokat sokszor olyan személyekkel szemben hajtják végre, akiknek a munkaköre fokozottan magában hordozza a korrupciós bűncselekmények lehetőségét. A megbízhatósági vizsgálatok jó eszközként szolgálnak arra, hogy ezeknek a személyeknek az integritása vizsgálat alá essen, és amennyiben a vizsgálat bűncselekményt tár fel, a korrumpált tisztviselő felelősségre vonásra kerüljön. Ezekben az esetekben szolgálati viszony is megszüntetésre kerülhet, ami egy „megtisztulási folyamatot” eredményez. A megbízhatósági vizsgálat egy jól alkalmazható eszköz a korrupció visszaszorítására. Az állomány tagjai integritásának vizsgálatára azonban továbbra is elsődleges marad a korrupciós bűncselekmények eredményes felderítése, vizsgálata, az állam büntetőhatalmának érvényesítése. Emellett pedig az utóbbi években megfigyelhető szemléletváltásnak megfelelően az integritásalapú eszközök szélesebb körű alkalmazása indokolt. A felvetődő jogi, etikai kérdéseket a gyakorlati példák elemzésével folyamatosan vizsgálni kell. A megállapítások figyelembevételével szükséges kidolgozni, illetve fejleszteni azokat a szabályokat, gyakorlatokat, melyek az emberi jogok tiszteletben tartása mellett a legeredményesebben használhatók a rendőri korrupció elleni küzdelemben.

ÚJ TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK

Figyelembe véve a felállított hipotéziseket a kutatás tudományos eredményei a következőkben foglalhatók össze.

1. A hazai és külföldi kutatások eredményei nyomán tudományos igényű összefoglalót készítettem a rendészeti korrupció elleni küzdelem kriminalisztikai eszközeiről, ennek részeként pedig külön kiemelve a megbízhatósági vizsgálatról, amelyhez hasonlókat – ismereteim szerint – magyar nyelven még nem publikáltak.
2. Meghatároztam a kutatás fókuszában álló rendészeti korrupció egyfajta fogalmát.
3. Más országok rendészeti korrupciós helyzetének, a jelenség elleni fellépés módszereinek bemutatásával bizonyítottam, hogy önmagában a magas illetmény, a társadalmi megbecsülés nem elegendő a rendészeti korrupció elleni eredményes fellépéshez. Emellett megállapítottam, hogy egy ország kedvező korrupciós indexe nem teremt kellő alapot arra, hogy ne hozzanak létre külső kontrollt, független szervezeteket a rendészeti korrupció megelőzése és felderítése érdekében, továbbá, hogy a kisebb értékű ajándék rendészeti dolgozók általi elfogadásának legalizálása nehezíti a rendészeti korrupciós bűncselekmények felderítését.
4. Összefoglaltam a rendészeti korrupció elleni küzdelemben résztvevő személyek, szervezetek tevékenységét, feladat- és hatáskörét a jelenség megelőzésében, felderítésében, továbbá bemutattam a köztük lévő együttműködés formáit, szükségességét.
5. Ismertettem a rendészeti korrupció felderítése, nyomozása és a katonai büntetőjog közötti kapcsolatot.
6. A kutatás – tudomásom szerint elsőként – összefoglalja a kriminalisztika szerepét a rendészeti korrupciós bűncselekmények felderítésében, külön részletezve a bűnügyi hírszerzés jelentőségét.
7. A vizsgálat eredményeként bemutattam a megbízhatósági vizsgálat, vagy másnéven integritás tesztek hazai szabályozását, gyakorlatát, valamint összehasonlítottam több más ország hatályos szabályozásával, gyakorlatával. Mindezek alapján az integritástesztek két fő csoportját különböztettem meg, és mutattam be a közöttük lévő lényeges különbséget.
8. A kutatási eredmények egyértelműen bizonyították, hogy a megbízhatósági vizsgálat elsősorban a kisstílusú korrupciós cselekmények megelőzésére és felderítésére alkalmas. A nagy horderejű, szervezett elkövetési magatartást tanúsítókkal szemben a leplezett eszközök hozhatnak eredményt. Különböző kutatási módszerekkel végrehajtott vizsgálat eredményei, továbbá a hazai és a nemzetközi esettanulmányok is alátámasztják, hogy a

nagy horderejű, szervezett elkövetési magatartást tanúsítókkal szemben a megbízhatósági vizsgálatok nem eredményesek, azonban jelentős eredményt lehet elérni a leplezett eszközök alkalmazásával és kitartó, elkötelezett munkával. A rendészeti korrupció tekintetében külön figyelmet kell szentelni a leplezett eszközökben rejlő lehetőségekre.

9. A kutatás – gyakorlati példák bemutatásával is – bizonyította, hogy ha a megbízhatósági vizsgálatok jogi korlátai nem változnak – amely viszont jogbiztonsági szempontból aggályos lenne –, akkor továbbra sem lesznek alkalmasak a szervezett elkövetőkkel szembeni fellépésre, mivel ezek a személyek hosszabb távra kialakított kapcsolatrendszerüket használják fel a deliktumok véghezvitelére. A megbízhatósági vizsgálat mint egyfajta kriminalisztikai eszköz alkalmazásának jelenleg fennálló nehézségeit, problémáit bemutattam.
10. A vizsgálat eredményei alapján ismertettem, hogy a jelenlegi szervezetrendszernek, a hatáskörök megoszlásának változatlanul hagyása, és a szervezetek közös stratégiájának megalkotása nélkül a rendészeti korrupció elleni fellépés sikeressége nem nőhet. Fennálló nehézségeken keresztül mutattam be, hogy a hatékonyság, az eredményesség további növelése érdekében szükséges a rendészeti korrupció elleni fellépésben hatáskörrel rendelkező szervezetek felépítésének, feladat- és hatáskörüknek a rendszeres felülvizsgálata, szükség esetén módosítása, fejlesztése, továbbá a közös stratégia megalkotása.
11. A kutatás során megemlítettem, hogy a rendészeti korrupció elleni fellépés során az MI alkalmazása is hatékony segítséget jelenthet, azonban csak akkor, ha ahhoz megfelelő, jogi és etikai szempontokat messzemenően figyelembe vevő emberi döntések társulnak.

AJÁNLÁSOK A KUTATÁSI EREDMÉNYEK GYAKORLATI HASZNOSÍTHATÓSÁGÁRA

A jelenlegi szabályozás értelmében az NVSZ az ügyészséggel közösen végzi a felderítő tevékenységet. Ez mind a két szervezettől különösen nagy rugalmasságot igényel a gyakorlatban, hiszen az ügyész alapfeladatából adódóan a felderítés minden szakaszában nem tud jelen lenni, egy esetleges tettenéréses realizálás megszervezése komoly nehézségekbe ütközhet a különböző alapfeladatok ellátása miatt. Az elsődleges nyomozási cselekmények kulcsfontosságúak lehetnek, azonban az, hogy két elkülönült szervezet tagjai járnak el egy ügyben, esetlegesen más elképzeléseik alakulnak ki a követendő taktikáról, nehezítheti az elsődleges nyomozási cselekmények hatékony kivitelezését. Emiatt meg kellene vizsgálni, hogy a két szervezet összevonása, vagy az NVSZ részére nyomozati jogkör biztosítása javítaná-

e az eredményességet. Az utóbbi esetben az ügyész már egy kész, felderített ügyet kapna, azaz hasonló munkamegosztás alakulna ki, mint a rendőrségen a bűnügyi osztályok és a vizsgálati osztályok között. A két szervezet eltérő kultúrája miatt ez a verzió lehetne könnyebben kivitelezhető. Valószínű, hogy költséghatékonyabb, eredményesebb, gyorsabb nyomozásokat eredményezne, melynek további következménye, hogy a felelősségre vonás is a jelenleg elhúzódó eljárásokkal szemben rövidebb idő alatt megtörténne.

Javasolt megfontolni annak lehetőségét is, hogy miként lehetne a korrupciós cselekmények szervezőit is felelősségre vonni. Az előnyt elfogadó rendészeti dolgozó felderítése nyilvánvalóan egyszerűbben megvalósítható, mint a konkrét korrupciós cselekménytől távollévő, annak megvalósulását segítő (pl.: megfelelő szolgálatszervezés, segítség a pénz elrejtésében) szervezőké. A felderített ügyekben legtöbbször a szervezeti hierarchia alján lévő rendészeti dolgozók szerepelnek nagy számban, míg a szervezők sértetlenül kerülnek ki az ügyekből, és továbbra is a rendészeti szerv kötelékében „szolgálnak” tovább. Ezek a büntetőeljárások az ügyészség kapacitásait jelentősen lekötik, azonban sokkal nagyobb preventív hatása van a szervezők felderítésének, amelyre azonban már egyre gyakrabban kerül sor. Az NVSZ aktívan és hatékonyan lép fel a rendészeti korrupciós cselekmények vonatkozásában, melynek eredményeként számos büntetőeljárás indult az utóbbi években. Ezt az aktív felderítő tevékenységet az ügyészség azonban nem mindig tudja megfelelő időben lekövetni, sok eljárás elhúzódik, ami a bizonyítékok értékének csökkenéséhez, enyhébb ítéletek meghozatalához, a prevenció cél megghiúsulásához vezet. A különböző szervezetek úgy lehetnének eredményesebbek, ha valamilyen módon össze tudnák hangolni a munkájukat. Ennek megoldása lehetne egy közös stratégia megalkotása, melyben részletesen meg lehetne határozni a prioritásokat, ezáltal pedig optimalizálni lehetne az erők felhasználását.

A rendészeti korrupciós bűncselekményekre szükségszerű, hogy az általánostól eltérő szabályok vonatkozzanak. Ezek a speciális szabályok tulajdonképpen a katonai büntetőjog szabályai, melyek azonban nem csak a Be. szerint definiált „katonákra” vonatkoznak és nem csak a katonai eljárásra tartozó bűncselekmények esetében alkalmazandók a tárgyi és az alanyi konnexitás okán. A katonai büntetőeljárás speciális szabályai segítséget nyújtanak a rend, a fegyelem fenntartásában, mely a rendészeti szervezetek lételeme. A rendészeti szervek hivatásos állománya által a tényleges szolgálati viszonyának tartama alatt elkövetett katonai bűncselekmény, valamint a szolgálati helyen, illetve a szolgálattal összefüggésben elkövetett más bűncselekmény esetén katonai büntetőeljárásnak van helye. Meg kell azonban jegyezni, hogy a hatályos jogszabályok alapján a NAV hivatásos állományú tagjai nem minősülnek

katonának és nem tartoznak a katonai büntetőeljárás hatálya alá sem, amelynek előnyeit, illetve hátrányait vizsgálni indokolt.

A kriminalisztika szerepe a múlt feltárásában a rendészeti korrupciós bűncselekményeknél azért kiemelt fontosságú, mert ezeknél a deliktumoknál az eljárás kezdeti szakaszában legtöbbször nagyon kevés információ, adat áll rendelkezésre. A bűnelkövetők, az elkövetési módszerek folyamatosan fejlődnek. Ahhoz, hogy ezzel lépést tartsunk, elengedhetetlen, de nem elégséges a tudomány vívmányainak alkalmazása. A kriminalisztikán belül a krimináltechnika primátusa érvényesül, ugyanakkor az eredményes felderítéshez a krimináltaktika megfelelő felhasználása is elengedhetetlen. Olyan új eszközöket, módszereket érdemes csak alkalmazni, amelyek hatékonyan képesek rendeltetésüket betölteni, azaz a korrupció felderítését, bizonyítását elősegíteni.

A nem nyomgazdag korrupciós bűncselekmények krimináltaktikáját vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a helyszíni szemle általában csekély szerepet tölt be. Szintén kevés eredménnyel kecsegtetnek a gyanúsított kihallgatások az elkövetők érdekazonossága miatt. Ezzel szemben, amennyiben tanú rendelkezésünkre áll, a tanúvallomás nagy hatásfokkal alkalmazható. Eredményt hozhat a szembesítés, valamint a felismerésre bemutatás is. Ezeknél a bűncselekményeknél a kényszerintézkedések közül a legfontosabbak a motozás, a kutatás, a lefoglalás mint vagyont érintő, és az őrizet, a letartóztatás mint személyt érintő kényszerintézkedés. Természetesen nem elég a megfelelő kényszerintézkedés kiválasztása, azok megfelelő időzítése is elengedhetetlen.

A krimináltechnika dinamikus fejlődésen megy keresztül, ezáltal egyre több lehetőséget kínál a bűnüldöző szervek részére. Ezek alapos számbavétele és valamennyi felhasználása elengedhetetlen az eredményes felderítéshez, hiszen döntő, hard bizonyítékot szolgáltat az elkövetők felderítéséhez, illetve felelősségre vonásához. A korrupciós bűncselekményeket illetően a krimináltechnikai eszközök közül kiemelt jelentőségű a daktiloszkópia, a DNS-vizsgálat, a műszeres vallomásellenőrzés, a beszélőazonosítás, a csapda, a kamerafelvételek, a szolgálati kutyák alkalmazása. A természettudományok ugrásszerű fejlődése eredményeképp új krimináltechnikai eszközök kerültek elérhető közelségbe, mint pl. az „agyolvasó” technikák, a DNS-azonosítás kiterjesztése az arcfelismerésre.

Megállapítható, hogy a korrupciós bűncselekmények felderítése, bizonyítása nyílt eszközökkel meglehetősen nehéz, és kevés eredménnyel kecsegtet, így a hatékony bűnüldözéshez alapvető fontosságú a leplezett eszközök alkalmazása. Megállapítható, hogy a titkos eszközök

szabályszerű, szakszerű alkalmazása több ügyben lehetővé tette nagyszámú elkövető felderítését. Ugyanakkor tisztában kell lenni azzal is, hogy ez az eszköz alapvetően a kötött szolgálati helyeken eredményes, továbbá gondolni kell arra is, hogy a telepítés sokszor alapos szervező munkát, sokszor legendát kíván meg.

Az operatív tevékenység megfelelő, részletes szabályozása elengedhetetlen, de közel sem elégséges a rendőri korrupció elleni hatékony és eredményes fellépéshez. A leplezett eszközök használata ugyanis a más nyomozási cselekményekhez képest nagyobb odafigyelést, különös szakértelmet igényel az azt alkalmazó gyakorlati szakemberektől. A rendőri korrupciós bűncselekmények vonatkozásában a leplezett eszközök közül – a gyakorlati tapasztalatok alapján – a kép- és hangrögzítő eszközök alkalmazása, a fedett nyomozó, a rejtett megfigyelés, a titkos kutatás alkalmazhatók a leghatékonyabban. A lehallgatás ezeknél a bűncselekményeknél az utóbbi időben ritkán hoz releváns adatot, így a felderítés szakaszában a humán pozícióknak újra kiemelt fontossága lett. A titkos technikák felértékelődése a jövőben is folytatódni fog, sőt számítani lehet további alkalmazási szélesedésre, új metódusok bevezetésére, alkalmazására is. Ehhez alapot ad a digitális adatok felkutatása, hiszen a digitális technikai tudás és eszközbázis folyamatosan fejlődik. Mind a korrupciós, mind más bűncselekmények elkövetőire igaz, hogy a technika fejlődését kihasználják, az abban rejlő lehetőségeket rendszerint alkalmazzák. Az utóbbi időben jellemző információtechnológiai fejlődés jelentős nehézséget, kihívást jelent a leplezett eszközt alkalmazó szervezetek, személyek részére. Ez a fejlődés olyan rohamos és szerteágazó (gondoljunk csak bele hány kommunikációt elősegítő csevegő alkalmazás van), hogy szinte követhetetlen. A hatóságok rendelkezésére álló módszerek egyre távolabb kerülnek a napról napra ismertté vált, sokak számára elérhető alkalmazásoktól. Kiemelt fontosságú lenne, hogy ezen a területen komoly előrelépés történjen, ami jelentős kiadást jelentene ugyan, de ha a hatóság nem akar behozhatatlanul lemaradni, akkor lépéseket kell tenni. A gyakorlatban a felderítő szervek addig nem tudnak mást tenni, mint a már említett humán hírszerzési pozíciókat szélesítik annak ellenére, hogy a Be. adta lehetőségek éppen a hosszútávú, konspirált kapcsolattartásnak nem kedveznek.

A megbízhatósági vizsgálat létjogosultsága megkérdőjelezhetetlen, azonban az egyes rendészeti szakterületeken, a különböző korrupciós magatartásoknál eltérő hatékonysággal alkalmazható. A jogintézmény a korrump tisztviselők, rendészeti dolgozók kiszűrésén túl nagyon fontos prevenciós szerepet is betölt. A rendészeti szervek dolgozói tisztában vannak a megbízhatósági vizsgálat szabályaival, módszereivel és ezáltal a „lebukás” veszélyeivel. Ez

egyúttal megnehezíti a megbízhatósági vizsgálatot végző személyek feladatát. Figyelembe kell ugyanis venni, hogy a vizsgálat alá vontak sokkal könnyebben fognak gyanút és egyre nehezebbé válik a korrump magatartást tanúsítók – megbízhatósági vizsgálatot történő – kiszűrése. Egyértelműen megállapítható, hogy egy eredményes megbízhatósági vizsgálat megtervezéséhez, végrehajtásához az adott szolgálati ághoz, beosztáshoz kapcsolódó munkafolyamatok, feladatok, korrupciós kockázatok ismerete elengedhetetlen. Emellett mindig szem előtt kell tartani, hogy csak a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartásával lehet a kívánt célt elérni, a korrump rendőröket felelősségre vonni. Mérlegelni kell, hogy az eredmény elérése érdekében milyen kockázatok vállalása engedhető meg a tárgyalótiszteket illetően, és az állampolgárokat érintő veszélyhelyzetek kialakítása megengedhető-e. Bár a jogintézményhez kapcsolódó szabályozás a tárgyalótiszt részére komoly felhatalmazást ad, a vizsgálat alá vont személy direkt aktív bűncselekményre való felbujtása megengedhetetlen.

A gyakorlati tapasztalatok és a bírósági ítéletek elemzése alapján összességében megállapítható, hogy a megbízhatósági vizsgálat jogintézménye a rendészeti korrupció megelőzése, a kisstílusú korrupciós cselekményeket elkövetők felderítése tekintetében betölti szerepét. A korrupciós cselekményeket szervezeten végrehajtókkal szemben azonban igazán hatékony eszközzé alapvetően nem válhat, tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló legfeljebb 30 napos időkeret nem biztosít kellő alkalmat az ilyen jellegű elkövetőkkel történő bizalmi viszony kialakítására, továbbá a pénz egyszeri felajánlásának lehetősége is szűkíti az eredményes alkalmazás lehetőségét. Ezeknek a szabályoknak a változtatása ugyanakkor emberi jogi kérdéseket vet fel.

A megbízhatósági vizsgálatok szabályozása országonként különbségeket mutat, azonban a provokáció alkalmazásának, megengedhetőségének kérdése mindenhol felvetődik. Hazánkban a jogintézményt úgy alkalmazzák, hogy még a felbujtás szintjét sem érik el, a vizsgálat alá vont döntési szabadsága teljes. Az országokban megalkotott szabályok közötti különbségeket több tényező magyarázza. Ezek között említhető, hogy az adott országban mekkora mértéket öltött a korrupció a rendészeti szervek körében. Erre tekintettel határozzák meg azoknak a körét, akikkel szemben alkalmazhatók az integritás tesztek, továbbá a vizsgálatokat lefolytató és az őket felügyelő szervek hatáskörét, a vizsgálat során engedélyezett módszereket és a vizsgálatok eredményének felhasználhatóságát.

A kutatás alapján megállapítható, hogy komoly gondot jelent a kapcsolatfelvétel nélkül zárult ügyek nagy száma. Ennek oka lehet a nem megfelelő tervezés, a hibás végrehajtás, illetve a

vizsgálat alá vont személy inaktivitása. A valódi okok feltárása és elemzése azért is fontos, mert így lehet megfelelő lépéseket tenni annak érdekében, hogy az előkészített vizsgálatok kontaktussal záródjanak, ezáltal több ember munkája, azaz a befektetett erő, energia ne legyen hiábavaló.

A kutatás során megállapítottam, hogy az alacsony korrupcióérzékelési index, a bejelentett korrupciós esetek csekély száma, a fejlett gazdaság, a magasabb életszínvonal nem jelenti azt, hogy az adott országban a ténylegesen megtörtént ilyen jellegű cselekmények száma csekély. Ahhoz, hogy a következmények nélkül elkövetett esetek számát mérsékeljük, alapos felderítő munkára van szükség. Ez pedig alapvetően független szervezetet, aktív tevékenységet feltételez. Olyan országban, ahol a korrupció szintje alacsony, inkább az integritásalapú eszközöket alkalmazzák, és kevesebb energiát fektetnek a represszív eszközök felhasználására, a leplezett eszközök használatára, a felderítésre. A represszív és az integritásalapú eszközök azonban mindenhol csak együttes alkalmazásuk esetén lehetnek hatékonyak.

Mérlegelni kell azt is, hogy az alacsonyabb korrupciós szint kellő alapot jelent-e arra, hogy a rendészeti dolgozók a kisebb értékű ajándékot legálisan elfogadhatják, azaz nincs zéró tolerancia a korrupció tekintetében. Tisztában kell lenni azzal, hogy egy ilyen intézkedés a felderítő szervek munkáját nehezíti meg, a megbízhatósági vizsgálatok bevezetését pedig gyakorlatilag értelmetlenné teszi. A szabad mérlegelési jogkörrel rendelkező rendőr egy ajándék elfogadását követően lehetséges, hogy ennek hatására dönt az adott személyt érintően egy enyhébb szankció alkalmazása mellett. Mindenesetre nehéz elképzelni, hogy egy ajándék elfogadása után bárki ettől függetleníteni tudná magát. Véleményem szerint a korrupció elleni hatékony fellépéshez a zéró tolerancia alkalmazása a legjobb döntés.

A kutatás keretében végrehajtott kérdőíves vizsgálat egy fontos eredménye, hogy a megkérdezettek többsége büszke hivatására, elkötelezett a szervezet iránt, és a büntetőjogi szankciókat, a szilárd erkölcsi tartást is kellő visszatartó erőnek érzi. Ez azt jelenti, hogy minden egyes felderített ügy, amellyel, hogy az állam büntetőjogi igényének érvényt szerez, nagyon komoly prevenció célját is szolgál. A felderítés eredményességének növeléséhez pedig természetesen elengedhetetlen a kriminalisztikai eszközök teljeskörű alkalmazása, illetve fejlesztése. A kérdőíves kutatás eredményei is megerősítették, hogy a korrupció visszaszorítására a represszív és az integritásalapú eszközökre egyaránt szükség van.

Az interjúkban megfogalmazottak szerint a rendészeti állomány korrupciós veszélyeztetettsége függ attól, hogy milyen gyakran kerülnek döntési helyzetbe, milyen gyakran érintkeznek

állampolgárokkal és döntéseiknek milyen súlya, milyen jogkövetkezmenye van. Emellett kiemelték, hogy a korrupció jelenségének a társadalmi megítélése, illetve a szervezeti kultúra is jelentős hatást gyakorol. Az interjúalanyok a represszív eszközöket gondolják hatékonyabbnak, és külön kiemelték a leplezett eszközök alkalmazásának szerepét. Problémaként jelezték azonban, hogy ezeket az eszközöket a külföldi szolgálati helyeken (más állam területén fekvő határátkelőhelyen /Csanádpalota autópálya határátkelőhely/) nem lehet alkalmazni, amelyben változtatásra lenne szükség. A kérdőíves kutatás tapasztalataival egybeesik, hogy az állományvédelmi ellenőrzést nem tartják megfelelőnek. A válaszok rávilágítanak arra, hogy a felderítésre alkalmazott leplezett eszközök, az NVSZ által kiépített kapcsolatrendszer olyan mennyiségű bűnügyileg releváns információt keletkeztet, amelyeknek az ügyészségen történő feldolgozására nem megfelelő a kapacitás. Az interjúalanyok a represszív eszközök széleskörű alkalmazása mellett ugyanakkor az állomány integritásának erősítését is elengedhetetlennek gondolják.

Az elmúlt években több alkalommal fordult elő, hogy egyes rendészeti szervek állományából egyszerre több személlyel, köztük alosztályvezetővel, osztályvezetővel szemben is büntetőeljárás indult hivatali vesztegetés elfogadása miatt. Az esetek közös jellemzője volt, hogy a gyanúsítottak száma igen jelentős, a gyanú szerint az érintett alosztályok, illetve osztályok állományának döntő többsége szerepet vállalt a bűncselekmények elkövetésében. Ezek az esetek felvetik annak igényét, hogy az adott ügyeket, az azt elősegítő tényezőket, az esetlegesen hibás munkamódszereket, nem megfelelő kontrollmechanizmusokat, az érintett szolgálati helyek, tevékenységek sajátosságait mélyreható elemzés alá kell vetni. Ehhez nem elegendő a büntetőeljárások, illetve belső szakmai vizsgálatok lefolytatása. Tekintettel arra, hogy ezek az esetek nemcsak jelentős biztonsági kockázatot eredményeztek, hanem az érintett rendőri szerveknek is jelentős károkat okoztak, a megelőzés érdekében szükségesnek látom a tudomány eredményeit és módszereit is bevetni. Erre jó megoldás lenne, ha a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kara vezetésével egy munkacsoport állna fel.

A rendészeti korrupció eredményes megelőzésében, felderítésében a technológiai vívmányok felhasználása is szükséges. Ennek megfelelően az MI által nyújtott lehetőségek kiaknázásának hiánya korunkban már-már megengedhetetlen.

A SZERZŐ TÉMÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ PUBLIKÁCIÓS JEGYZÉKE

1. Az államhatár rendjének védelme, kontra kulturált, gyors határforgalom-ellenőrzés. *Katonai Jogi és Hadijogi Szemle* 10. (1) 127-151. o. (2019)

- http://real-j.mtak.hu/21730/1/Katonai_jogi_szemle_2019_7_1_.pdf
2. The appearance of petty and high-ranking corruption at law enforcement organs of Hungary. In: Barabás A. Tünde (szerk.): Distinguishing criteria between petty and high-ranking corruption: Countries' case studies. Budapest, Magyarország, Országos Kriminológiai Intézet 279-295. o. (2021)
https://critcor.okri.hu/images/case_studies_2021/Case_Study.pdf
  3. Prevention, fight against crime or provocation? The international regulation of integrity tests. In: Mrvi Petrovi Nataša - Topi Tanja - Grbi Pavlovi Nikolina (szerk.): „Usaglašavanje pravne regulative sa pravnim tekovinama evropske Unije” stanje u Bosni i Hercegovini i iskustva drugih, Banja Luka, Bosznia-Hercegovina: Friedrich Ebert Stiftung 76-88.o. (2021)
  4. A rendészeti korrupció kutatása. In: Harmati, Barbara; Kovács, Szitkay Eszter; Pap, András László; Papp, Bendegúz (szerk.) *Honestas, Humanitas, Humilitas* Budapest, Magyarország: L'Harmattan Kiadó 190-200. o. (2021)
http://real.mtak.hu/135138/1/Honestas_beliv_press.pdf
  5. Jó úton járunk? Avagy a korrupció megelőzésére alkalmazott eszközök hatékonyságának vizsgálata a határrendész állomány visszajelzése tükrében. *Határrendészeti Tanulmányok* 2021/3 157-174. o. (2021)
https://rtk.uni-nke.hu/document/rtk-uni-nke-hu/HatrendTan_2021_3_szam.pdf
  6. The corruption risks of police tasks related to state border in connection with the handling of world pandemic COVID-19. *Belügyi Szemle* (2010-) 69. (1) Special Issue 109-122. o. (2021)
<https://ojs.mtak.hu/index.php/belugyiszemle/article/view/5946/4643>
  7. A rendőri korrupció megelőzésében és felderítésében hatáskörrel rendelkező szervezetek tevékenysége. In: Baráth Noémi, Mezei József (szerk.): *Rendészet-Tudomány-Aktualitások: A rendészettudomány a fiatal kutatók szemével*. Budapest, Magyarország, Doktoranduszok Országos Szövetsége (DOSZ) 257-267. o. (2020)
https://www.dosz.hu/_doc/to_dok/120/1611930781.pdf
  8. Titkos eszközök alkalmazása a rendőri korrupciós bűncselekmények nyomozásában. *Belügyi Szemle* (2010-) 68. (12) 85-103. o. (2020)
<http://real.mtak.hu/118381/1/VeprikBelugyiSzemle2020.evi12.szam85-103.pdf>
  9. Az államhatárhoz kapcsolódó rendőri feladatok korrupciós kockázatai a járványügyi veszélyhelyzet tükrében. In: Gaál Gyula - Hautzinger Zoltán (szerk.): *A hadtudománytól a rendészettudományig – Társadalmi kihívások a nemzeti összetartozás évében*. Pécs, Magyarország: Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály Pécsi Szakcsoport 185-192. o. (2020)
<http://www.pecshor.hu/periodika/XXII/veprik.pdf>
  10. A megbízhatósági vizsgálatok a bírósági ítéletek tükrében. *Belügyi Szemle* (2010-) 68. (7) 47-62. o. (2020)
<http://real.mtak.hu/112742/1/VeprikBelugyiSzemle2020.evi7.szam47-62..pdf>
  11. Prevenció, bűnüldözés vagy provokáció? Nemzetközi kitekintés a megbízhatósági vizsgálatok szabályozása tekintetében. In: Gaál, Gyula; Hautzinger, Zoltán (szerk.) *A bűnüldözés és a bűnmegelőzés rendészettudományi tényezői* Pécs, Magyarország, Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály Pécsi Szakcsoport 91-99. o. (2019)
<http://www.pecshor.hu/periodika/XXI/veprikzita.pdf>
  12. A rendészeti környezetben elkövetett korrupciós bűncselekmények felderítésének gyakorlati sajátosságai. *Belügyi Szemle* (2010-) 67. (7-8) 159-176. o. (2019)
<http://real.mtak.hu/111594/1/VeprikZitaBelugyiSzemle2019.evi7-8.szam159-176..pdf>
  13. Rendvédelmi korrupció a katonai büntetőeljáráásban. *Katonai Jogi és Hadijogi Szemle* 7. (1) 31-52. o. (2019)
http://real-j.mtak.hu/21730/1/Katonai_jogi_szemle_2019_7_1_.pdf

14. A határátkelőhelyen jelentkező rendőri feladatok korrupciós kockázatainak elemzése, valamint a korrupciós bűncselekmény gyanúja esetén követendő protokoll. Budapest, Magyarország, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Államtudományi és Közigazgatási Kar, 61 o. (2019)
https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/12687/Hataratkelo_rendori_feladatok_190523_E-konyv.pdf;jsessionid=6EB81C68F114B71BFDBE3328C4F042B3?sequence=1
15. A megbízhatósági vizsgálatok a rendőri korrupció elleni küzdelemben. In: Baráth, Noémi Emőke; Mezei, József (szerk.) Rendészet-Tudomány-Aktualitások: A rendészettudomány a fiatal kutatók szemével Budapest, Magyarország: Doktoranduszok Országos Szövetsége, Rendészettudományi Osztály 280-288. o. (2019)
<https://docplayer.hu/179352203-Rendeszet-tudomany-aktualitasok-a-rendeszettudomany-a-fiatal-kutatok-szemevel-szerkesztette-barath-noemi-emoke-mezei-jozsef.html>
16. A határrendészeti korrupció hatása a terrorizmus elleni küzdelemre. Határrendészeti Tanulmányok 16. (1) 59-69. o. (2019)
https://rtk.uni-nke.hu/document/rtk-uni-nke-hu/Hatrend%20Tan%202019_1%20sz%C3%A1m.pdf
17. Az e-útdíj ellenőrzési feladatok korrupciós kockázatainak elemzése. Budapest, Magyarország, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Államtudományi és Közigazgatási Kar, 30 o. (2019)
https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/12686/E-utdij_190523_E-konyv.pdf?sequence=1
18. Szervezeti integritás a biztonság szolgálatában, avagy integritásalapú eszközökkel a rendészeti korrupció ellen. In.: Bencsik Balázs – Sabjanics István (szerk.) A biztonság sokszínű arca: Innováció - tudomány - információbiztonság - közzszolgálat Budapest, Magyarország: Nordex Nonprofit Kft. – Dialóg Campus Kiadó 159-168. o. (2019)
http://publicatio.bibl.u-szeged.hu/18609/7/31147822_c%C3%ADmlap_tartj.pdf
19. A korrupciós bűncselekmények krimináltaktikája. In.: Gaál, Gyula; Hautzinger, Zoltán (szerk.) A XXI. század biztonsági kihívásai Pécs, Magyarország: Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály Pécsi Szakcsoport 183-190. o. (2018)
<http://www.pecshor.hu/periodika/XX/veprik.pdf>
20. A rendőri korrupció elleni fellépés a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányságon. Belügyi Szemle (2010-) 66. (1) 53-69. o. (2018)
<https://doi.org/10.38146/BSZ.2018.1.3>
21. A rendészeti korrupció. In: Gaál, Gyula; Hautzinger, Zoltán (szerk.) Szent Lászlótól a modernkori magyar rendészettudományig Pécs, Magyarország : Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály Pécsi Szakcsoport 53-61. o. (2017)
<http://www.pecshor.hu/periodika/XIX/veprik.pdf>

A DOKTORJELÖLT SZAKMAI-TUDOMÁNYOS ÉLETRAJZA

Dr. Veprik Zita Judit 1977. április 05. napján született Szegeden. Általános iskolai és gimnáziumi tanulmányait is itt végezte. Az érettségi megszerzése után a Szegedi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karán okleveles közgazdász végzettséget szerzett. Ezt követően 2001-től a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányságon először közalkalmazottként, azután zászlósként, majd a rendőrszervező (tiszt) végzettség megszerzése után pedig hivatásos tisztként teljesített szolgálatot. A Szegedi Tudományegyetem Állam- és

Jogtudományi Karán 2008. évben – levelező tagozaton – jogász végzettséget szerzett, majd 2013-ban jogi szakvizsgát tett. Ellenőrzési szolgálatvezetői beosztást látott el 2008-tól először megbízással, majd kinevezéssel. A rendészeti szakvizsgát 2014. évben teljesítette, amit 2015-ben a rendészeti vezetővé képző elvégzése követett. A Csongrád-Csanád Vármegyei Rendőr-főkapitányság humánigazgatási szolgálatát 2018. július 01. napjától vezeti.

Az ellenőrzési szolgálaton kiemelt feladatát képezte a rendőri korrupció elleni fellépés, melynek keretében szorosan együttműködött az NVSZ Dél-alföldi Regionális Igazgatóságával, valamint a Szegedi Regionális Nyomozó Ügyészséggel. A korrupció elleni küzdelemmel kapcsolatban szakmai értekezleten több alkalommal tartott előadást. A humánigazgatási szolgálatvezetői beosztásban a fegyelmi szakterület irányításán keresztül továbbra is munkája részét képezi a rendészeti korrupció elleni küzdelem.

Két alkalommal vett részt német-magyar csereprogramban, melynek során egy alkalommal a Bad Hersfeldi Autópálya Rendőrségen, míg a másik alkalommal a Hesseni Bűnügyi Hivatalnál teljesített szolgálatot.

A „Kapacitásfejlesztés a korrupciós esetek nagyobb arányú felderítése, illetve megelőzése érdekében” kutatás keretében 2 alkutatást hajtott végre. Az Országos Kriminológiai Intézet felkérésére pedig részt vett a *„Korrupciós kockázat, kockázatos korrupció? A csekély súlyú és nagy volumenű korrupció elhatárolási szempontjai”* elnevezésű szakmai programban (CRITCOR project), amelynek célja a korrupció kérdésköréhez kapcsolódó tudás összegyűjtése és terjesztése volt. A Belügyi Szemle, valamint az Ordinem Facere felkérésére többször látott el lektori feladatot. A Nemzeti Közszolgálati Egyetemen és a Szegedi Tudományegyetemen több alkalommal tartott előadást, továbbá szakdolgozat bírálatát végezte el. Ezekon túl több konferencián előadás keretében ismertette kutatásainak eredményét, ezek közül egy alkalommal angol nyelven.

Angol és német nyelvből felsőfokú C típusú komplex nyelvvizsgával rendelkezik.

Több mint, húszéves rendőri pályafutása során többször részesült elismerésben. A Köztársasági Elnök 2019.08.20. napján a Magyar Arany Érdemkereszt katonai tagozat kitüntetés adományozta számára. Soron kívül kétszer léptették elő, rendőrségi tanácsosi cím viselésére 2020. október 23. napjától jogosult.